

Folket som ønsket å bo på Husjord

Tore Kristoffersen

Bygd på en reportasje fra «Harstad Tidende» 2. desember 1974 av Sevald Eilertsen.

Gårdsveien fra kai.

«Hadde vi enda hatt et par ungdommer som kunne gått oss til hån og hjulpet oss med de tyngste takene, ville vi kanskje kunnet bo på Husjord ennå i mange år ...». Dette hjertesukket kom Aasmund Johnsen på 73 år med i april 1974. Dette fikk daværende sosialsjef

Kolbjørn Halmøy til å tenke over saken. Så ble ideen om «Husjord-prosjektet» unnfaget. Nå kunne Halmøy invitere Johnsen på besøk på hjemstedet der den nye hjemmehjelpsordningen for de 7 eldre menneskene på Husjord var blitt en realitet. (Johnsen

flyttet tilbake til Husjord i en periode).

Lengst vest i Lødingen kommune mot kommunegrensa til Hadsel og Sortland, klyver Øksfjorden innover sørvestlige delen av Hinnøy - omkranset av høye fjell. Midtveis inne i Øksfjorden - på østsiden av fjorden, der ligger gården Husjord. I desember måned i 1974 bodde det 7 eldre mennesker der inne. Fra Saltvannet ute i Vestbygda strekker en veg seg nordover til Fornes som ligger ved Øksfjorden. Der stopper veien. For å komme videre til Husjord gard målte båten tas i bruk. Noe vei var ikke på tale den gang - og ville aldri heller komme. I sin tid håpet man på at vei fra Lofoten kunne gi Husjord veiforbindelse med omverdenen.

Husjords forbindelse med omverdenen var bygdebåten «Trygg» til Magnus Ingebrigtsen, samt telefonen «Trygg» anløpte den gang Husjord tre ganger i uken; - tirsdag, torsdag og lørdag. Båten var ikke egnet til godstransport, og folket håpet derfor den gang på at Lofoten Trafikklag sin båt «Lofotfjord II» kunne anløpe Husjord

Forpakter Leif Waag.

for å bedre varetransporten: «Trygg» seilte ruten Øksneshamn - Kvannkjosen - Svartskard - Husjord. Noen daglige anløp av «Trygg» i Husjord var ikke aktuelt av den grunn at ingen barn i skolepliktig alder bodde der. Det var bare eldre mennesker. Vann ble innlagt på Husjord i 1950-årene, og elektrisiteten kom i 1955. Posten ble befordret med «Trygg».

For eldre mennesker som bodde der, var det nå begynt å bli tungvint. Når de tyngste takene skulle gjøres, var de eldre nå ikke i stand til dette lenger. Verst var det om vinteren hvor veien måtte holdes noenlunde åpen. Men for de få menneskene på 70-80 år, ble snømåking vel tungt. Både hest og slede var for lengst blitt historie. Alternativet var å flytte til for eksempel Lødingen. Dette var nok noe disse menneskene ikke ønsket seg aller mest. De ønsket å få bo på sitt hjemsted så lenge de på egen hånd kunne ta vare på seg selv i hverdagen. Få vandre på veien mellom husene og besøke hverandre. Få sitte i sine egne hjem og se ut over Øksfjorden og dens mektige fjell som omkranset fjorden - og se utover sitt hjemsted som de hadde bodd på i mange år. Ønsket var at noen yngre mennesker kunne bo der for å hjelpe de eldre menneskene i hverdagen med de tyngste oppgavene.

Foruten sosialsjef Kolbjørn Halmøy, var også agronom Røald Sæthre og kommuneingeniør Knut Eldby involvert i denne saken, hvor det ble undersøkt hvilke muligheter en kunne få til - som et tilbud til de eldre

Fra venstre: Hagar, Borghild og Liv Christensen opptatt med sitt håndarbeid.

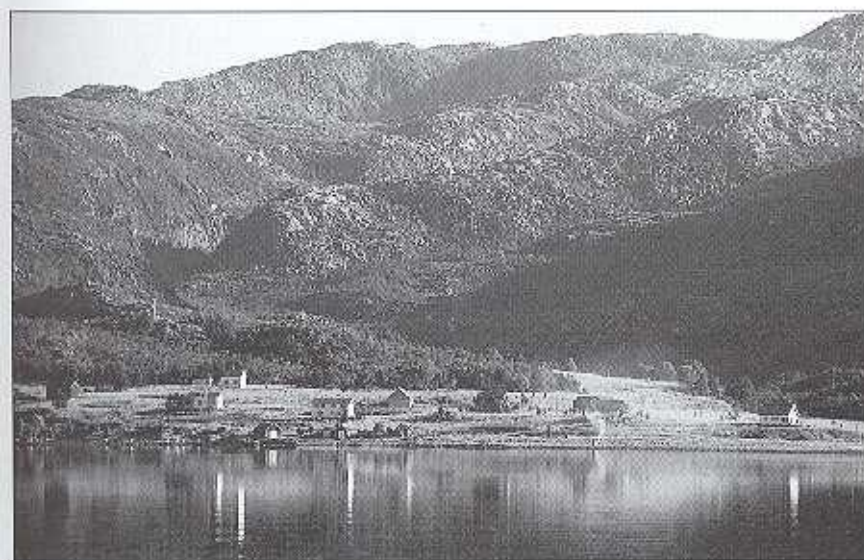
menneskene på Husjord. Så lanserte Lødingen kommune et tiltak som vakte oppsikt i landet: «Gårdsforpakter». Ideen var å få noen unge til å flytte til Husjord for å hjelpe de eldre menneskene i sin tilværelse, slik at de kunne bo der så lenge helsa måtte holde. Så ble denne litt spesielle stillingen lyst ut, og allerede i mai måned 1974 hadde søkere fra Kjøllefjord i nord til Oslo i sør vist sin interesse. Det var en lege, sykesøstre, en ingeniør og agronomer.

Valget falt til slutt på Leif Waag, opprinnelig fra Bamble i Vestfold, og hans kone Ingrid fra Skjotningberg i Finnmark. Dette paret hadde bodd i fem år i Finnmark hvor de drev et gårdsbruk med opp til 400 sauer, og kjente til hvilke utfordringer som ville

møte dem. Den 10. oktober kom ekteparet Waag til Husjord. Det oppsto raskt en god og gjensidig tillit mellom paret og folket på Husjord. Paret tok i bruk et våningshus med fjøs på stedet, og planen var å drive med jordbruk og sauehold. Bygningene på gården måtte ha noe stell, men det var bare positivt å ha noe å sysle med mente Waag.

Gårdsdriften ville også være positivt for de eldre på stedet. Til og med grønnsakdyrking var det snakk om. En båt for fiske på fjorden var også i tankene den gang. Nå hadde sosialsjef Halmøy sørget for en fin julegave til folket på Husjord, - en snøfreser. Denne skulle Waag bruke, og denne fresen ville nok vekke oppmerksomhet hos de gamle. Nå skulle det bli fin vei på stedet. Det var ikke bare Husjord Leif Waag skulle se til. På nabogården ytre Sommerset og Bjerknes bodde det fem mennesker som også trengte hjelp. Da Harstad Tidende var på besøk hadde ei enke på Sommerset fått vinterveden i hus, takket være Leif Waag.

Det hette seg den gang at hvis Lødingen kommune hadde innført dette tiltaket noen år tidligere, kunne flere ha bodd på Husjord. Dette prosjektet ville da kunne ha blitt kalt «distriktsbevaring». Alternativet var at gårdene ble lagt øde. Den gang så man i øynene at stedet ville dø ut av seg selv, idet ingen yngre ville bo der. For blant andre Hagar, Borghild, Liv og Eivin Christensen så nå lysere på møtet med vinteren der yngre krefter var kommet til stedet for å hjelpe til.

Husjord. Foto: Torstein Auring Nilsen.